

Í dag

ARBEIÐARARNIR Í EUROPU
KOMNIR Í AFTURHOND

FORMAÐURIN fyrir teimum amerikansku bílarbeidarunum, Walthar Reuther, segði á alheimsfundi hjá metalarbeidarunum — felag, ið umfatir 8. milj. arbeiðara úr 27 londum —:

»Seinri árinu hava nógvar amerikanskir bilverksmiðjur gjørt stórar deildarverksmiðjur í ymsum europeiskum londum. Framleiðslan er ódýrari í Europu enn í USA, bilverksmiðjurnar vinna v. o. o. fleiri pengar. Tað tvørliga er, at framleiðslan verður flutt frá USA til Europu, harani framleiðslan, bilarnir, verða fluttir til USA at selja. Úrslitið verður at amerikanskir arbeiðarar ganga arbeiðsleysir. Tað kann einans loysa seg hjá bilinaðinum at leggja framleiðsluna á henda hátt, tí hin europeiska arbeiðskraftin er ódýrari enn hin amerikanska. Amerikanskir arbeiðarar meta — ið hvussu er á vissum okjum — teir europeisku sum til afturs komnar.

Viðmerkingar

»OKT ER TAL Á KAPPAGROVUM.«

Hetta var sorgarljóð Hákon Djurhuusar, tá ið fólkalokkurin misti fólkatingsess sín. Á politiska valinum áttu teir eingi vápni at nýta við reinfori — eingi vápni, ið á nakran hátt kundu setast upp móti javnaðarflokksins miðvísu politikki og teimum glæsiligu úrslitum, ið hvør dagur ber prógv um, annaðhvørt tey koma til sjóndar í vinnuligum, sosialum ella mentunarlíkum tiltøkum.

Nú var at royna aðrar leiðir. Við skemdashriving varð lagt á lögmannin. Løgmaður stendi blaðstjóra Dagblaðsins. Úrslitið av hesi stevning var tann dómur, ið fullgott prógv er fyrir, hvussu út av lagi neyðarslig politiska andstöða fólkalokksins er vorðin. Har var einki hald í nokrum — illgitingar og ósanntar skuldsættir.

ið neyvan verða at menna um álitid til fólkalokkin, sum ber eftir 13 ár.

um er minkaður frá 5.708 atkv. til 2.470 atkv., frá 43 pst. til 17 pst. av veljarafjölini ella frá 11 til 5 mans á tingi.

eyðgjaf

»RED CRUSADER«-golan var dúgliga og verður framvegis havt á lofti í donskum bløðum. Í flestu forom fær skiparin á »Niels Ebbesen« viðhald; meðan einstakar røddir ganga honum ella sjóverjuni imóti, hvat hetta litla brotið visir:

»Í hesum fori søgdu fyriskiparir danska herflotans, at skjótast skuldi við skorpum, tí ein fiskari hevði fiskað í farvatni, har aðrir fiskimenn høvdu fram íhjárættindi at seta teirra gorn. Av einum óhappi raktu kanónirnar á »Niels Ebbesen« bara eina oljulanpu, eina raðarmastur og skipssíðuna omanfyri vatnlinjuna, so »Red Crusader« ikki

varð saktur við mann og mús, tveir danskir herflotamenn íroknaðir.

Men hvar eru vit staddir, tá vit hava slitkar fyriskiparir?

Og harafturat fróist alt landið yvir hetta!»

adrir SIGA

»NORÐLÝSIÐ« er ikki á einum máli við landsstýrinum, ið sýtti »Pride« (ið einki gevur í landskassan — heldur ikki í skatti) at sigla til Suðuroyar og harvið kappast við »Smiril«, ið frammanundan siglir við undirskoti, ið skattaborgararnir mugu gjalda, og skrivur:

»Tað sær logið út, at landsstýrið roynir at koma privata fyrirtaksemið, og serliga greffligt er hetta, tá teir ikki hava annað enn gamlar rustikustar at bjóða fólki at ferðast í, rustikustar, sum hava kostað fóroysku skattaborgarunum millum 200 og 300 túsund kr. árliga í 25 ár, tað vil siga einar 7—8 milj. kronur!

Tað er nettupp siglingin uppá Suðuroynna, sum hevur givið so stórt undir skot, síðan tingið kraddaði hana undir seg.....«

veitst tú

AT ein ST-nevnd mælir til, at gjord verður ein alheimsskipan, ið ásetur giftingaraldrin hjá kvinnum til 15 ár; men ventiliga vilja londini í Vestureuropu ikki broyta galdandi reglur, ið áseta hægri giftingaraldr.

AT fólkalatið í forstöðunum til New York fyrir fyrstu ferð er farið upp um fólkalatið í sjálvum býnum. Forstaðirnir hava nú 7,8 milj. íbúgar, meðan býurin hevur 13000 færri íbúgar.

AT hin fyrsta »maskinbyrsan« varð nýtt av Egyptara fyrir 2000 árum síðani — ein byrsa, ið kundi skjóta pilar í rógvuvís.

AT amerikanskir visindamenn halda seg hava prógvað, at skellilátur er goður

fyrir livur, lungu, hjarta og maga og mæla fólki til at hyggja at stuttligum filmum.

AT elefantar liva í flokkum. Villist ein burtur úr flokkinum, livir hann heldur yvir seg sjálfan, enn fer upp í ein annan flokk.

AT meira munurin er á vetri og sumri, betri er hetta fyrir fólkaheilsuna.

AT tað í meðal bara eru 6 regndagar í Kairo um árið.

KIRKJAN. Ofta verður havt á máli, at kirkjan ikki átti at verði undir statinum, men ein sjálvstøðugur stovnur. Um hetta verður sagt í norska blaðnum »Orienteering«:

»Staturin átti at klára seg uttan reli-gjóst vald yvir fólkinum, og kirkjan átti eftir meira enn 400 ára serrættindum at hava vaksið seg so sterka, at hon tordi at staðði á egnum beinum og javnbjóðis øðrum trúðarfolklum. Fyri liv og frælsi kirkjunnar, var tað best um kirkjan sjálf reisti spurningin um at gera seg leysa frá statinum. Ein fólkaatkvøða uttan um teir oilitisku flokkarnar vildi loyst málið, uttan at skuldsættir um figginda-skap móti kirkjuni vórðu tveittir til vinstru og hogru.«

Veruleiki?

TAÐ ER VERULEIKI

AT tá ið sjómarsmálið á fyrsta síðni kom fyrri á tingi, kravdi javnaðarflokkurin, at vit skuldu fylgja Íslandi og krevja somu somdir sum teir, og at veruliga eru nú allir flokkar á einum máli um at halda hesa leiðina, aftan á at Bretar hava viðurkent 12 fjórðinga markið undir Íslandi, annaðhvørt hetta verður gjørt við uppsogn ella samráðingum um broytan av sáttmálanum.

EYSTURGRÖNLAND. Danska stjórnin víðgerð nú eina stórri útbýggingarættan í Eysturgrönlendi, havnabygging í Angmagssalik og fiskivinnuáttan í Kungmiut, ið er stórsta bygdin í Eysturgrönlendi. Hon hevur nú 500 íbúgar og ventast at hava 1000 íbúgar um nokur fá ár.

Til hesi endamáli skulu nýttast 6 milj. kr. Útbýggingin atlast liðug um 2—3 ár. Í fyrsta umfari skulu teir nýta 1,8 milj. kr., og atlast hesin peningur nýttur longu í ár, tá teir bæði hava tilfar og manning til hesi arbeiði. — Havnagerðin í Angmagssalik vil koma at hava serligan týðning fyrir skipaferðsluna, meðan útbýggingin í Kungmiut verður gjord í samband við teir stóru fiskinøgðirnar á leið.

ARBEIÐSSKRÁIN. Danski javnaðarflokkurin hevur havt kongress, har flokkurin hevur gjørt nýggja flokksstevnu og nýggja arbeiðsskrá fyrir tey fyrstkomandi árinu. Flokkurin er í ár 90 ára gamalur, og setti hetta sjálvandi ein serstakan dám á hina miklu kongressina. Nýggja arbeiðsskrá flokksins endar við hesum orðum:

»Forpligtet overfor idegrundlaget vil Socialdemokratiet gennem sit arbejdsprogram søge virkeliggjort den demokratiske socialisme tanken og ideer. Socialdemokratiet står åbent for alle, som kan tilslutte sig dette arbejde, hvad enten de bygger deres socialdemokratiske opfattelse på økonomiske,

sociale, etiske eller religiøse grund-sætninger.

Øget tilgang og en fortsat styrkelse af Socialdemokratiet er forudsætningen for, at ide og hverdag bliver et.«

PENINGAGAVUR. Danski javnaðarflokkurin fekk nógvar gávur á kongressini, m. a. stórar peningagávur.

Frá LO, De samv. Fagforbund, fekk flokkurin ikki minni enn 240.000 kr. og frá keyppsamtøkunum og øðrum kooperativum stovnum 100.000 kr.

BRÓÐURHEILSA. P. M. Dam, lögmaður, var á veg til Danmarkar, tá kongress danska javnaðarflokksins varð sett, men annan dagin eftir fekk P. M. Dam høvi til at vitja kongressina.

Viggo Kampmann, statsministari, heilsaði P. M. Dam vælkomnum og síðan fekk Dam høvi til vegna Fóroya javnaðarflokki at bera fram bróðrakvøður fóroysku javnaðarmanna.

ALSING ANDERSEN, fólkatingsmaður og fyrrv. verjumaðaráðharri, hevur í 44 ár sitið í stjórn danska javnaðarflokksins — í seinastuni sum næstformaður. Nú hevur hann sagt seg frá vegna aldur, men tó er hann framvegis formaður í alheimssamgongu arbeiðaranna í frælsa heiminum.

Fyri hann varð valdur hin kandi fakfelagsleiðarin og fólkatingsmaðurin Hans Rasmussen úr Odense. Hann er formaður fyrir næststørstu arbeiðarsamgonguna í Danmark — »Dansk

Smede- og Metalarbejderforbund«, ið telur umleið 160.000 limir.

SOCIAL-DEMOKRATISK FORBUND

í Danmark bar upprunliga navnini »Internationale«. Navnabroytingin hendi í 1878, tá A. C. Meyer verður formaður. Í 1882 verður Chr. Hørdum formaður. Seinri formenn eru:

TH. STAUNING 1910—1939.

HANS HEDTOFT 1939—1955.

(ALSING ANDERSEN var fyribils formaður undir hersetingini 1941—45, tá týskararnir kravdu, at Hans Hedtoft skuldi leggja formansstarvið frá sær.)

H. C. HANSEN 1955—1960.

VIGGO KAMPMANN frá 21. febr. 1960.

AVVÁPNAN. Norska skaldið og fyrrv. stórtingsmaður Ingvald Førre viðgjordi spurningin: hvat verður at henda, um heimurin snøggliga verður heilt avvápnadur og sigur m. a.:

»Hin fyrsta fylgjan verður arbeiðsloysi so stór, sum heimurin aldri hevur upplivað áður. Fyrst verður USA, ið leiðandi hákapitalistiska landið, rakt, og þaðan verður arbeiðsloysið at breiða seg til Vestureuropa. Við hesum óhugnaliga arbeiðsloysinum verður keypikraftin at minka við tí úrsliti, vit — um enn minni umfatandi — kenna frá 30'um. Forbrúkminning, kreppur og ruðuleiki.«

LANDALERA. Hin vanligu landaler-

an er ofta turr og keðilig; her er eitt dømi um, at menn eisini kunnu gera hana meira hugnaliga og stuttliga, hvat hetta litla dømið er fullgott prógv fyrir:

»BENELUX, partafelag við avmarkaðari býrgd og við Hollandi og Belgíu sum høvuðspartaeigarum.

Holland er einasta land í heiminum, sum ikki er skapt av Várhaara, men hollendarum sjálvum. Holland er ógvíliga slætt, so slætt og lágt, at alligt livur undir havspeglinum uttan vatnmyllurnar og Zeudersjógurin. Hollendarnir ganga í tuffum, við kritpípu og so víðum brókum, at tað ber til at seyma sirkustelt burtur úr teimum. Teir liva av Eidamerosti, tulipanleyki og genever. Hollendsku kvinnurnar eru so reinfórar, at tær gera túnið reint við heitum vatni, sápu og handklæði. Hollandski kongurin er ein drottning.

Belgía er eitt djavrt litlið land, tætt fólkað við hollendarum, ið tala franskt og skriva flamskt eins og við franskmønnum, ið tala flamskt og skriva hollandskt. Belgíarnir eru stórir og ljósr, allir uttan teir, ið eru smáir og myrkir. Mennir liva av at høgga kol, og kvinnurnar av at knípla. Mennir sleppa ikki at knípla fyrr enn teir hava vaskað sær um hendurnar. Livrættur belgíaranna er boffur við pommess frites, sklamjatur við pommess frites og pommess frites við pommess frites. Harafturat øl. Og so ein øl aftrat.

Luxemburg er størthertogadømi, ikki stórri enn, at tað á hvørjum globusi hvørur fyrir einum flugaskitti.»